

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2837/05
16.03.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јасминке Станојевић, Весне Поповић, Мирјане Грубић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, које заступа адвокат АБ, против тужене ВВ, коју заступа адвокат БВ, ради дуга и по противтужби противтужиље ВВ против тужилаца ради раскида уговора о зајму, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Окружног суда у Нишу Гж. 2503/04 од 17.01.2005. године, у седници одржаној 16.03.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Нишу Гж. 2503/04 од 17.01.2005. године и пресуда Општинског суда у Нишу П 4940/2002 од 11.05.2004. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Нишу П 4940/2002 од 11.05.2004. године, ставом I изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да суд наложи туженој да тужиоцу АА на име повраћаја зајма исплати 6.153 Еура у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате, са каматом по закону почев од 20.12.1997. године до исплате, као и износ од 1.538 Еура у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате са законском каматом почев од 01.04.1998. године па до исплате, те да тужицу ББ по истом основу исплати 4.102 Еура у динарској противвредности према најповољнијем курсу на дан исплате са каматом почев од 20.12.1997. године па до исплате, а све у року од 15 дана. II ставом изреке утврђено да је уговор о зајму закључен у Нишу дана 19.12.1997. године између против тужиље ВВ као зајмопримца и против тужених АА и ББ, као зајмодаваца, раскинут услед неиспуњења обавезе предаје зајма, те да исти не производи правно дејство. Последњим ставом изреке тужиоцу су обавезани да туженој на име трошкова парничног поступка исплате 156.300,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Нишу Гж. 2503/04 од 17.01.2005. године, жалба тужилаца је одбијена као неоснована и наведена првостепена пресуда је потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију, тужена противтужиља је оспорила наводе ревизије истичићи неблаговременост и недозвољеност ревизије тужилаца.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. раније важећег ЗПП-а који се примењује на основу члана 491. став 4. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125/04), Врховни суд је нашао да је ревизија тужилаца благовремена, дозвољена и основана.

Ревизија је благовремена, јер је пуномоћник тужилаца према повратници у списима другостепену пресуду примио 18.02.2005. године, а ревизију је непосредно предао првостепеном суду 14.03.2005. године. Ревизија је дозвољена, с обзиром да вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде прелази меродавну вредност од 15.000,00 динара, прописане чланом 382. Закона о парничном поступку који је важио у време подношења тужбе („Службени лист СРЈ“, бр. 12/98 од 06.03.1998. године), који се примењује на основу члана 16. став 3. Закона о изменама Закона о парничном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 3/2002, а на чију примену упућују и одредбе члана 491. став 4. Закона о парничном поступку – „Службени гласник РС“, бр. 125/04).

Према утврђеном чињеничном стању, дана 19.12.1997. године закључен је уговор о зајму између тужилаца као зајмодаваца и тужене као зајмопримца, којим су предвиђене обавезе уговорних странака у погледу давања и пријема зајма, камате и рока враћања зајма. Признаницу од 19.12.1997. године којом тужена потврђује пријем новца од зајмодавца, странке нису потписале, а из друге признанице од истог датума суд утврђује да је пријем новца у износу од 20.000 ДМ од тужилаца, по основу зајма, са роком враћања до 20.06.1998. године, потврдио својим потписом ДД, који је власник и директор ПП "ЂЂ" и који је овлашћењем од 03.06.1998. године овластио тужену да у случају његове одсутности обавести тужиоце да ће дугове према њима измирити са закашњењем и да им уз гаранцију преда сву робу, репроматеријал, машине и инвентар Предузећа "ЂЂ". Тужена и ДД, као власник ове фирме имају закључен уговор о удруживању рада и средстава од 29.10.1997. године, а ради остваривања добити. Оценом изведених доказа утврђено је да тужена, која је иначе адвокат, није повукла писмени уговор о зајму са овлашћењем који гарантује враћање зајма у уверењу да неће имати проблема без обзира што су одређени примерци уговора остали код тужилаца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања судови су усвојили тужбени захтев противтужиље и раскинули уговор о зајму закључен са тужиоцима, јер су закључили да уговор о зајму није реализован и да за тужену противтужиљу није настала обавеза за враћање зајма, због чега су одбили и тужбени захтев као неоснован.

Основано се ревизијом тужилаца указује да у погледу битних чињеница постоје противуреченост између онога што се у разлозима пресуде наводи и изведених доказа, што представља недостатак због којег се побијана пресуда није могла са сигурношћу испитати и битну повреду поступка због које се ова пресуда морала укинути. Управо из ових разлога, у поступку није разјашњено да ли је и како дошло до преузимања дуга од стране ДД како то прописују одредбе члана 446. до 450. ЗОО, чиме би се евентуално тужена противтужиља ослободила обавезе на враћање зајма по закљученом писменом уговору из 1997. године. Ово из разлога што је тужена потписивањем овог уговора и датим овлашћењем сведоку ЕЕ којим се гарантује обезбеђење враћања зајма, потврдила извршење обавезе утврђене уговором, а то је враћање новца узетог на зајам под условима и на начин како је то уговором наведено, које чињенице је потврдио и сведок који је присуствовао закључењу уговора изјавивши да је тужена том приликом примила новац од тужилаца. У таквој ситуацији, када се самим писменим уговором о зајму потврђује пријем новца, није нужно сачињавање посебне признанице о тој чињеници, те одсуство таквог писмена не може бити доказ да тужена новац није примила. Исто тако, признаница о пријему новца потписана само од стране ДД, без потписа зајмодавца и то само у једном примерку који је тужена приложила у току ове парнице, без утврђивања чињеница на које је овај суд указао у свом претходном решењу, не може бити пресудна за одлуку у овој парници. Оно што свакако није спорно је да су тужиоци извршили позајмицу спорних девизних средстава, о чему су сачинили писмени уговор о зајму са туженом, којом тужена преузима обавезу враћања зајма, те задатак суда у ситуацији када тужена оспорава, да је новац узела на зајам, био је да утврди и разјасни околности због којих евентуално није дошло до реализације овог уговора, дајући за то разлоге који морају бити резултат савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, уважавајући њихову доказну снагу.

Из изнетих разлога, укинуте су обе нижестепене одлуке на основу члана 394. став 1. и члана 395. став 2. ЗПП-а, а првостепени суд ће у поновном поступку, имајући у виду примедбе изнете у овом решењу, отклонити наведену повреду поступка и утврдити чињенице које су релевантне за правилну примену материјалног права и закониту одлуку у овој парници.

Председник већа - судија

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице,

Мирјана Војводић

ст